

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –ohjelma

Harri Jokiranta

1.11.2019

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistaminen

TULEVAISUUDEN SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUS -OHJELMA

- Palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden, oikea-aikaisuuden ja jatkuvuuden parantaminen
- Toiminnan painotuksen siirtäminen ehkäisevään ja ennakoivaan työhön
- Palveluiden laadun ja vaikuttavuuden parantaminen
- Palveluiden monialaisuuden ja yhteentoimivuuden varmistaminen
- Kustannusten nousun hillitseminen

**Toimivat sote-
palvelut
uusissa
maakunnissa**

SOTE-RAKENNEUUDISTUS

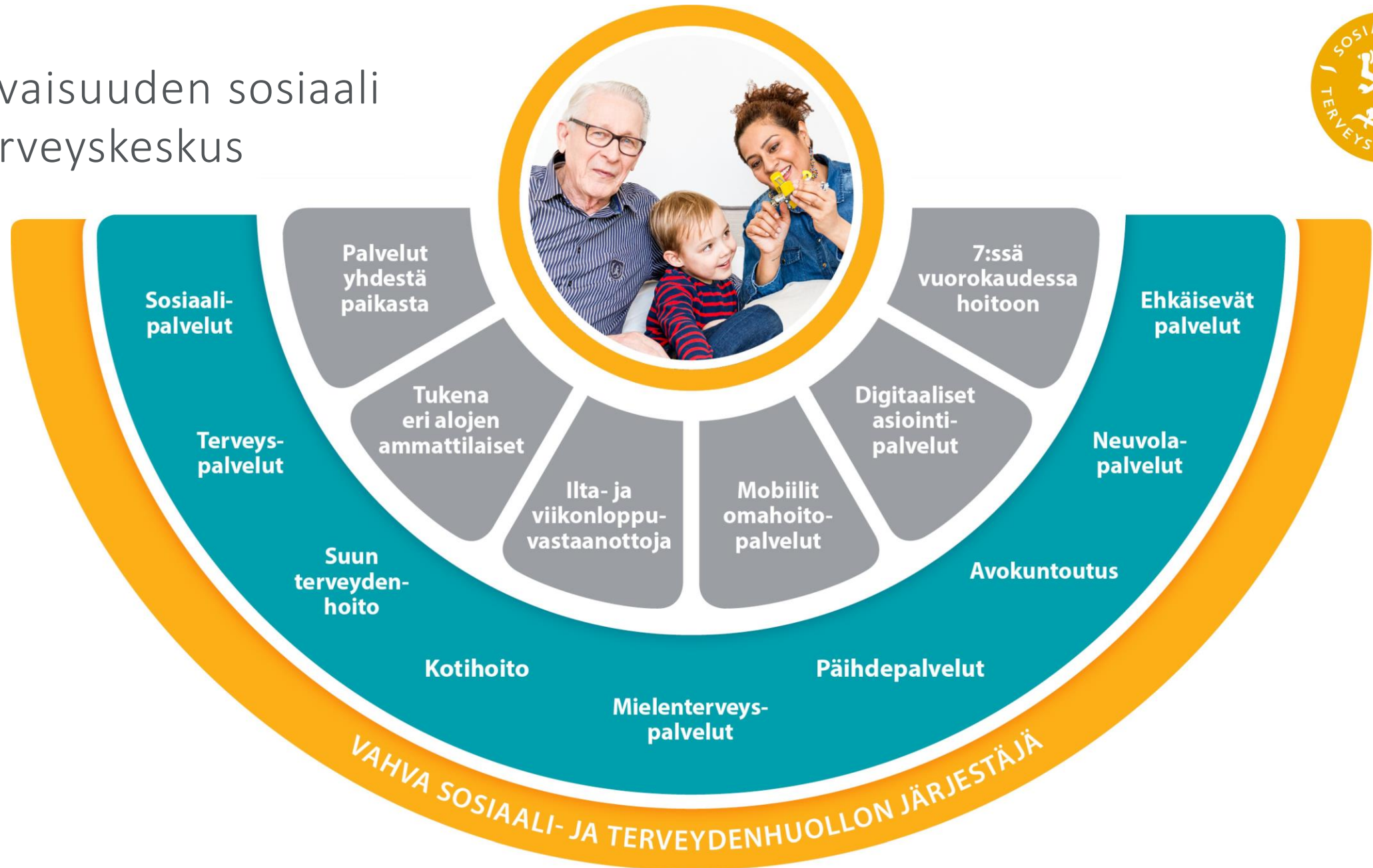
18 maakuntaa: sote-palvelut, pelastustoimi
5 yhteistoiminta-aluetta

MAAKUNTIEN MONIALAISUUS / Parlamentaarinen valmistelu

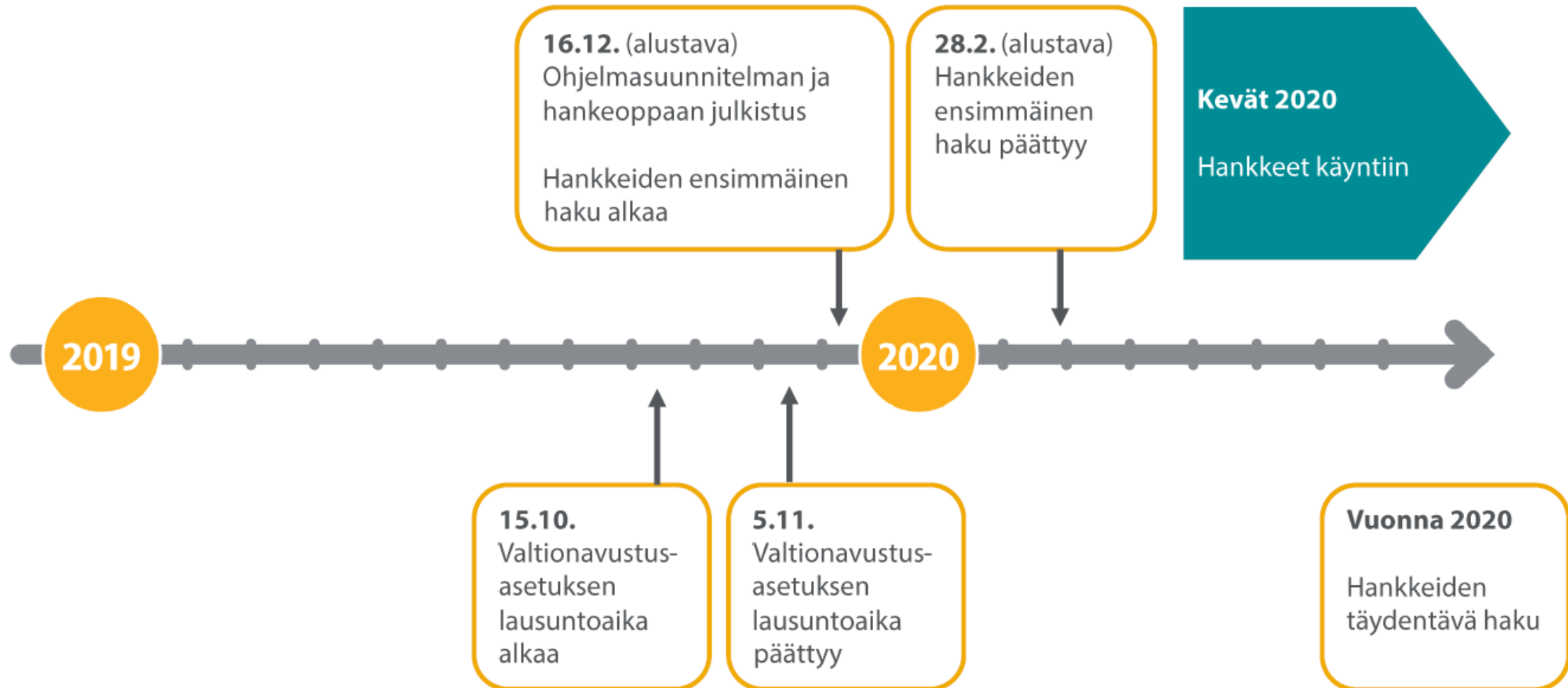
MAAKUNTIEN VEROTUSOIKEUS / Parlamentaarinen valmistelu

Visio:
Tulevaisuuden sosiaali
ja terveyskeskus

Valtionavustushankkeiden aikataulu

LUONNOS 11.10.2019

Valtioneuvoston asetus

**sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustuksista
vuosina 2020–2023**

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään valtionavustuslain (688/2001) 8 §:n ja valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 7 c §:n nojalla, sellaisena kuin niistä jälkimmäinen on laissa 689/2001:

Valtionavustusasetuksen lausuntoaika 15.10 – 5.11.2019

1§ Avustettavat hankkeet

LUONNOS 11.10.2019

- Sosiaali- ja terveysministeriö myöntää vuosina 2020–2023 valtionavustuksia sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämis- ja kokeiluhankkeille sekä toiminnan käynnistämishankkeille. Tällaisia hankkeita ovat:
 - 1) **kunkin maakunnan alueen kuntien ja kuntayhtymien yhteinen perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon kehittämisen hankekokonaisuus, jolla toimeenpannaan pääministeri Antti Rinteen hallitusohjelman mukaista Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmaa (maakunnan hankekokonaisuus); ja**
 - 2) **kunnan tai kuntayhtymän taikka useamman kunnan tai kuntayhtymän yhteiset sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä tukevat alueellisesti tai valtakunnallisesti merkittävät hankkeet.**
- Maakunnalla tarkoitetaan maakuntajakolain (1159/1997) ja sen nojalla maakunnista annetun valtioneuvoston päätöksen (978/2019) 1 §:n mukaista maakuntaa.

2§ Valtionavustuksen myöntämisen yleiset edellytykset

- Asetuksen 1-5 kohtien edellytykset
- Hoitotakuun tiukentaminen (7 vrk) -> hoitoonpääsyä parantavat kehittämistoimenpiteet, hankkeistettu jonojen purku (liittyy kehittämis- ja kokeilutoimintaan, uusin toimintamalleihin)
- Sosiaali- ja terveydenhuollon eri ammattiryhmien osaamisen ja työpanoksen yhdistäminen ja työn jaon kehittäminen
- Sosiaalihuollon ohjauksen ja neuvonnan ja asiakaslähtöisen palveluohjauksen saavutettavuuden parantaminen terveyspalvelujen yhteydessä
- Erityistason konsultaatioiden lisääminen perustasolla
- Yleislääkäreiden työpanoksen suuntaaminen lääketieteelliseen osaamiseen
- Omahoidon vahvistaminen
- Sähköisten palvelujen kehittäminen
- Ammattilaisten oman työn suunnittelu ja työtapojen kehittäminen
- Pitkäaikaissairaiden hoitosuunnitelmat (yksilöllinen hoito ja kontrolli)
- Työntekijöiden poissaolojen ja palvelujen kysyntäpiikkien varautuminen
- Hukkatyön vähentäminen
- Vapaan hoitoonpääsyn toimintamallien kehittäminen – avoin ajanvarausjärjestelmä
- Hoitojonojen lyhentäminen: väliaikaisesti lisätä lisä- ja ylityötä, väliaikaisesti palkata lisähenkilöstöä, ostopalvelut ja palvelusetelit, terveyskeskusten aukioloaikojen pidentäminen

3§ Maakunnan hankekokonaisuuden avustuksen myöntämisen edellytykset

- Asetuksella täsmennetään valtionavustuksen hakumenettelyä, myöntämisen edellytyksiä ja avustuksen käyttöä.
- Asetuksessa säädetään valtionavustuksista **kahden tyyppisille hankkeille**:

1. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –ohjelma (3§)

- Avustusta myönnetään **yhdelle hankekokonaisuudelle kussakin maakunnassa**
- Hankkeen tulee edistää kaikkia viittä Tulevaisuuden sote-keskus –ohjelman päätavoitetta
- Osallistuvien kuntien tulee kattaa vähintään **80 % maakunnan asukasluvusta** – kaikkien kuntien toivotaan osallistuvan
- Avustuksen maakunnittaiset **enimmäismäärät määritellään asetuksessa**

2. Muut sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeet

- Hankkeet **voivat olla** maakunnan laajuisia, yksittäisen kunnan tai kuntayhtymän taikka useamman kunnan tai kuntayhtymän yhteisesti toteuttamia hankkeita

4§ Valtionavustuksen määrä

LUONNOS 11.10.2019

- Valtionavustus **1 §:n 1 momentin 1 kohdan** mukaiselle maakunnan hankekokonaisuudelle myönnetään **täysimääräisenä** hankkeen valtionavustukseen oikeuttaviin kustannuksiin.
- **Muille** avustettaville hankkeille (1 §:n 1 momentin 2 kohta) avustusta myönnetään enintään **80 prosenttia** hankkeen valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista.
- Sosiaali- ja terveysministeriö **vahvistaa erikseen valtion talousarvioon varatun määrärahan puitteissa** 1 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuille maakuntien hankekokonaisuuksille avustuksina jaettavissa olevan **enimmäiseuromäärän**. Maakuntien hankekokonaisuuksille **voidaan myöntää avustusta yhteensä enintään** liitteen 1 taulukon mukainen prosenttiosuus vahvistetusta avustuksina jaettavissa olevasta enimmäiseuromäärästä.
- Maakuntien hankekokonaisuuteen kuuluville kunnille ja kuntayhtymille voidaan kuitenkin myöntää **erikseen avustusta myös 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun hankkeeseen**.

Maakunnan hankekokonaisuuteen myönnettävän avustus (1§ 1mom 1 kohta)

- **Enimmäismäärä** määräytyy 25 % kiinteän osuuden ja 75 % asukaslukuun perustavan osuuden perusteella
- Mahdollistaa kehittämistoimet kaikilla alueilla

Valtion avustus 70 M€ vuodelle 2020
Valtionavustus 100%
- **Etelä-Pohjanmaa** **n. 2,7 M€**

		25 %	75 %	
	Asukasluku (2018)	Kiinteä osuus	Väestö-perusteinen osuus	Yhteensä
Uudenmaan maakunta	1 671 024	1,39 %	22,8 %	24,22 %
Varsinais-Suomen maakunta	478 582	1,39 %	6,5 %	7,93 %
Satakunnan maakunta	218 624	1,39 %	3,0 %	4,38 %
Kanta-Hämeen maakunta	171 364	1,39 %	2,3 %	3,73 %
Pirkanmaan maakunta	515 095	1,39 %	7,0 %	8,43 %
Päijät-Hämeen maakunta	200 629	1,39 %	2,7 %	4,13 %
Kymenlaakson maakunta	173 388	1,39 %	2,4 %	3,76 %
Etelä-Karjalan maakunta	128 756	1,39 %	1,8 %	3,15 %
Etelä-Savon maakunta	144 615	1,39 %	2,0 %	3,37 %
Pohjois-Savon maakunta	245 602	1,39 %	3,4 %	4,75 %
Pohjois-Karjalan maakunta	162 240	1,39 %	2,2 %	3,61 %
Keski-Suomen maakunta	275 521	1,39 %	3,8 %	5,15 %
Etelä-Pohjanmaan maakunta	189 715	1,39 %	2,6 %	3,98 %
Pohjanmaan maakunta	180 794	1,39 %	2,5 %	3,86 %
Keski-Pohjanmaan maakunta	68 437	1,39 %	0,9 %	2,32 %
Pohjois-Pohjanmaan maakunta	412 161	1,39 %	5,6 %	7,02 %
Kainuun maakunta	73 061	1,39 %	1,0 %	2,39 %
Lapin maakunta	178 522	1,39 %	2,4 %	3,83 %
YHTEENSÄ	5 488 130	25,00 %	75,00 %	100,00 %

5§ Valtionavustuksen hakeminen

LUONNOS 11.10.2019

- Valtionavustusta haetaan kirjallisesti sosiaali- ja terveysministeriöltä sen asettamaan määräaikaan mennessä. Hakemuksesta on käytävä ilmi:
 - 1) **hankkeen hallinnoinnista vastaava kunta tai kuntayhtymä ja hankkeen toteuttamiseen osallistuvat kunnat ja kuntayhtymät;**
 - 2) hankkeen tavoitteet, niiden saavuttamiseksi suunnitellut toimenpiteet ja tavoiteltavat tulokset;
 - 3) haettavan avustuksen määrä ja hankkeen talousarvio;
 - 4) hankkeen toteuttamisen aikataulu;
 - 5) suunnitelma hankkeen arvioinnista;
 - 6) jos kyseessä on osin tai kokonaan aiemmin kehitetyn ja arvioidun toiminnan käyttöönotto-hanke, selvitys toiminnasta jo saaduista kokemuksista ja tehdyistä arvioinneista; sekä
 - 7) suunnitelma asukkaiden, asiakkaiden ja järjestöjen osallistumisesta hankkeeseen.
- Lisäksi 1 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettulle maakunnan hankekokonaisuudelle suunnattavaa avustusta koskevaan hakemukseen on sisällytettävä selvitys siitä, **miten kunnat osallistuvat hankkeeseen niiden järjestämisvastuulleen kuuluvien palveluiden osalta, jotka ne hankkivat yksityisiltä palveluntuottajilta.**

Hankehakemuksen valmistelu ja kirjoittaminen

- 16.12. (alustava) ohjelmasuunnitelman ja hankeoppaan julkistus ja hankkeiden ensimmäinen haku alkaa.
- 28.2. (alustava) hankkeiden ensimmäinen haku päättyy.
- Vuoden 2019 loppuun organisointia voidaan tehdä EPSOTE projektin kautta yhdessä kuntien ja kuntayhtymien kanssa.
 - Kustannukset katetaan kunkin osallistujan oman työnantajan toimesta.
- Vuoden 2020 alusta valmistelun ja kirjoittamisen kustannukset voidaan kattaa valtionavustushankkeesta.
- Valmistelun ja kirjoittamisen työryhmärakenne?
- Ulkopuolisen konsultin käyttö?

KIITOS!